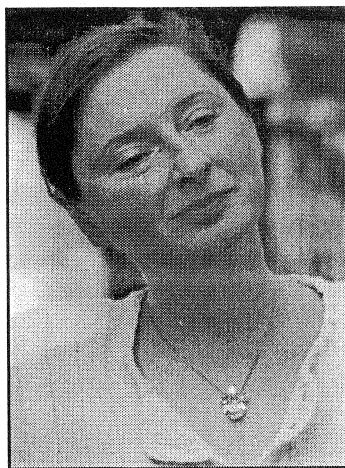

Вида Мокрин-Пауер е родена на 22 януари 1961 г. в Словения. От 4-годишна живее в Нова Горица, малък град на границата с Италия. През 1984 г. се дипломира във Философския факултет на Люблянския университет по специалностите Сравнително литературознание и Теория на литературата, а през 1985 г. – по библиотекарство. Работи 5 години като библиотекарка, а през 1989 г. става литератор на свободна практика. 9 години е хоноруван литературен редактор на списанието за обществознание и култура „Приморска сречаня“ („Primorska srečanja“, бълг. „Крайморски среци“) – до 2002 г. Освен поезия (на 16-годишна възраст публикува първите си стихове в известни списания) и проза за възрастни и деца обнародва много критически статии за съвременната художествена литература. Ръководи няколко литературни школи, участва в редица жури на литературни конкурси. Като гимназистка получава южнославянска награда за ученическа поезия. В независима Словения – според статистиката на критиците словенските жени литератори (впрочем както почти навсякъде по света) могат да получават награди само до 10-11% – нея я няма сред онези, повечето вече възрастни лауреатки. Другата причина е, че още от самото начало, както са писали и продължават да пишат, Вида Мокрин-Пауер избира „независима, изцяло неепигонска“ поезия, доста разнолика и многопластова, но също винаги лична и разбираема, извън литературни кръгове и модерни литературни направления. Нейното творчество е подчертано женско (което е нетипично, защото е бунтарско) и проблемно, но неестетизиращо и както самата тя казва, „нека е и ще бъде скъпоценно проблематично“. През 1998 г. поетичната сбирка Крила в клетка (Krili v kletki) е номинирана за наградата „Вероника“, а през 1997 г. либералното списание „Младина“ („Mladina“, бълг. „Младеж“) я обявява за най-добрата поетична книга на годината. Сбирката Синини (Modrice) е сред първите кандидати за Йенкова награда за 2004 г., а на международния литературен конкурс през 2005 г. „Гласът на жената“ („Glas ženske – Voce di donna“) е поощрена от журието. Нейните книги, с изключение на стихосбирката Крила в клетка, от която се възхищава цялата критика, предизвикват много противоречиви оценки. Творбите ѝ се публикуват в редица списания и книги, в антологии, за нея има речникови статии в лексикони и в Енциклопедия Словения (т. 16, 2002). Преведена е на редица чужди езици: френски, английски, сръбски, македонски, чешки и италиански. През последните години участва в литературни четения в Македония, Чехия, България, Босна и Херцеговина, Италия.

Вида Мокрин-Пауер е авторка на следните стихосбирки: Привличане (Mik, 1988), Език в ухото (Jezik v ušesu, 1991), Да изпаднеш в блаженство (Pasti v slasti, 1992), Нарциси във водата (Narcisa v vodi, 1992), Крила в клетка (Krili v kletki, 1997), Котките са сини (Mačke so modre, 2001 – поезия за деца), Блещукането на с-ве-гул-ки-те (Lesketanje k-res-nič-kam, 2002 – поезия за деца), Синини (Modrice, 2004). В съавторство издава романи в писма: Фуклица (Fukljica, 1997) и (Spolitika, 1999).

Е. Томова

POKLIČEM SI JO VEN IZ PESTIČA, še otroško čebelico
skuštrano, razigrano, najnežnejšo. Baja mi po duši
z želci,
s šibicami,
tapkam se
z njo kot gubica v gobici z božjo čačko v čipki. S
smelim pritiskom si jo prižmem v naris naročja, ki
naju zaguga
v neznansko
pripadnost.

Med vzgonom in robovi me vtiska vase, da postaneva
za hipe en sam kip gugalnice, ki iz podzemlja boža
– z zanesljivimi
zamahi
mavric –
najine barve pod pravljично dvomljivim svodom. Vsa
me obnori vso, poljubljам jo, меčkam, обоžujem jo.
Bog,
če боš moral
izbirati,

vsakokrat in še за vedno izločaj мене, pognoji jo!

ХАЙКУ

MLAD ŽELEZAR POVARA
zlatno ribico, da bi
izmenjala kovini.

V CERKVI SEM ZA
srečo prižgala svečo:
Naj še ne zgorimo!

LE ČE SLEDIŠ SEBI,
prideš tudi k meni,
ki nisem slučajno s tabo.

МЛАД ЖЕЛЕЗАР ПИТА
златната рибка
не разменя ли метали.

В ЦЪРКВАТА
запалих свещ за късмет:
нека още не изгаряме!

САМО АКО СЛЕДВАШ СЕБЕ СИ,
ще стигнеш до мен,
която не съм случайно с тебе.

ПРИМАМВАМ Я ОТ ПЕСТИКА, още малка пчеличка
разрошена, игрива, най-нежна. Броди по душата ми
с пипалца,
с рогца,
тихо стъпвам
с нея като по гънка в гъбичка.
Смело я притискам в обятията си, които
ни залюляват
в непозната
принадлежност.

Между полета и ръбовете ме притиска в себе си,
та за миг да се превърнем в една скулптура на люлка,
която като изпод земята гали
със сигурния
замах
на дъгите –
нашите цветове под приказния свод. Цялата
ме подлюдява, целувам я, мачкам я, обожавам я.
Боже,
ако трябва
да избираш,

всеки път и после завинаги отстрани мене, нахрани нея!

SLIKA

Med prostori frfotavih min, v času ponorelega zlaganja in premetavanja še vedno so med nami slike Kristusa, ki ponavljajoče umira in trpi. Rešitve niti v risbi pa nikoli ni. O, da bi v novem upanju se zajezilo krvi, ki že milijarde dni kaplja resnično in simbolno v ničen prostor, kjer okvir odriva svoj izvir.

Platno, ki skoz umetelno formo je skušalo postat božanski spoj vsebin, se med bilijardami okvirjev stara, restavrira, da ni ga rajskega izleta ne nazaj in ne naprej niti v sredo mej.

POLETNI ŠANSON¹

V školjko mi je
morski val
prinesel
drobec tvoje puščice
Amorjeve, polomljene.

Okoli tvoje te uboge osti
ovila, zgradila
bom biser
zate skrbi.

Ob letu nujno ga izderi.
Podari ga svoji
črno-beli ženi.
Da ji bo
na grlu pokal,
ko boš ti
po meni stokal,
za mano jokal,
vino lokal.

Norec strahopetni,
poten pridi na
ledeni čaj
poletni!

---

¹ Публикувано с псевдоним *Biserka Strel* – Б. пр.

КАРТИНА

Между пространствата на пърхащите мини, по време на лудото събиране и преместване
 все така между нас остават картините на Христос, който отново умира и страда.
 Спасение дори в картините никога няма. О, ако с новата надежда можеше да се
 заприщи

кръвта,

която вече милиарди дни капе истински и символично в празното пространство,
 където рамката отхвърля своя оригинал.

Платното, което чрез изкусната форма се е опитало да стане божествена сплав на
 съдържанието,
 сред билиардите рамки остарява, се реставрира
 и няма излет към рая, нито отзад, нито отпред,
 нито в средата на стърнищата.

ЛЕТЕН ШАНСОН

Морската вълна
 донесе
 в мидата ми
 частица от твоята счупена
 Амурова стрела.

Около твоята нещастна ос
 ще увия, ще вградя
 бисер
 да се грижи за теб.

Откъсни го през лятото.
 Подари го на своята
 черно-бяла жена.
 Нека да
 звънти на шията й,
 когато ти
 за мен ще стенеш,
 за мен ще плачеш,
 и вино лочиш.

Страхливецо луд,
 ела потен на
 летен
 леден чай!